

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2013**

ZELENÝ ROZVOJ A ZELENÁ EKONOMIKA

Dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja (TUR) je hlavným cieľom medzinárodného spoločenstva od roku 1992, kedy sa konala Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji v Rio de Janeiro (Samit Zeme). Napriek úsiliu viacerých medzinárodných organizácií a vlád mnohých krajín, implementácia stratégie TUR je stále nedostatočná. K nepriaznivému stavu životného prostredia sa pridružila globálna energetická, potravinová a finančná kríza a varovania vedcov a výskumníkov o obmedzenosti prírodných zdrojov. To je aj dôvod, prečo sa v posledných rokoch objavilo veľké množstvo iniciatív s cieľom nájsť nové spôsoby, metódy, modely, stimuly a nástroje k dosiahnutiu strategických cieľov TUR. Bolo sformulovaných viacero konceptov, z ktorých najvýznamnejšie sú **zelená ekonomika**, sformulovaná UNEP, a **zelený rast**, sformulovaný OECD. Tieto koncepty nemajú ambície nahradiť stratégiu TUR. Sú jej podmnožinou a zároveň nástrojom na dosiahnutie jej cieľov.

Hlavným cieľom **Stratégie zeleného rastu prijatej OECD** je harmonizácia hospodárskeho rastu a udržateľnosti životného prostredia pri súčasnom zlepšovaní eko-efektívnosti hospodárskeho rastu a posilnenie synergií medzi životným prostredím a ekonomikou. Rovnako ako zelená ekonomika aj zelený rast ukazuje cestu, akou je možné prekonať ekonomickú stagnáciu v dôsledku recesie v roku 2009 a predstavuje spôsob, ktorý zabezpečí ďalší hospodársky rast v súlade so životným prostredím.

Hoci v SR dosiaľ nebol vytvorený dokument, ktorý by priamo implementoval princípy zeleného rastu, jeho základné myšlienky sú zahrnuté vo väčšine dokumentov týkajúcich sa rozvoja slovenského hospodárstva a ochrany životného prostredia. S cieľom zostavenia národného súboru **indikátorov zeleného rastu** a následného zhodnotenia súčasného stavu v SR bola vytvorená **medzirezortná pracovná skupina pre indikátory zeleného rastu**.

Navrhnutých a vyhodnotených bolo celkovo 33 indikátorov v rámci 4 oblastí. Vyhodnotenie je dostupné na <http://www1.enviroportal.sk/indikatory>.

Tabuľka 175 Zoznam indikátorov zeleného rastu v SR

Názov indikátora	
1. Environmentálna a zdrojová produktivita	
Produktivita CO ₂ a energetická produktivita	Produktivita CO ₂
	Energetická produktivita
	Energetická náročnosť v sektoroch hospodárstva
	Podiel energie z OZE na hrubej konečnej spotrebe energie
Zdrojová produktivita	Príspevok elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie
	Materiálová produktivita
	Vznik odpadov (bez KO) a miera ich zhodnocovania
	Množstvo vytvorených komunálnych odpadov a miera ich zhodnocovania
2. Základňa prírodného bohatstva	
Obnoviteľné zdroje	Bilancia dusíka a fosforu
	Produktivita vody
	Vývoj plôch lesných pozemkov
	Porastové zásoby lesov
Neobnoviteľné zdroje	Intenzita využívania povrchových vodných zdrojov
	Intenzita využívania podzemných vodných zdrojov
Biodiverzita a ekosystémy	Geologické zásoby nerastných surovín
	Ohrozenosť druhov rastlín
	Ohrozenosť druhov živočíchov
	Zmeny vo využívaní pozemkov
	Erózia pôdy

Názov indikátora	
3. Environmentálna kvalita života	
Environmentálne zdravie a riziká	Expozícia obyvateľstva voči znečisteniu ovzdušia poľetavým prachom (PM ₁₀)
	Kvalita ovzdušia v urbanizovaných oblastiach
Prístup k environmentálnym službám	Stredná dĺžka života pri narodení
	Napojenie obyvateľstva na verejnú kanalizáciu
	Napojenie obyvateľstva na verejný vodovod
4. Ekonomické nástroje a politické reakcie	
Ceny a dane	Podiel environmentálnych daní na celkových daňových príjmoch
	Podiel environmentálnych daní na HDP
	Ceny elektriny a zemného plynu pre domácnosti
Inovácie	Priemerná cena za výrobu, distribúciu a dodávku pitnej vody
	Výdavky na výskum a vývoj vo vybraných oblastiach
Dobrovoľné ekonomické nástroje	Systém environmentálneho manažérstva (EMS)
	Schéma pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)
	Zelené verejné obstarávanie
	Environmentálne označovanie produktov

Zdroj: MŽP SR, SAŽP